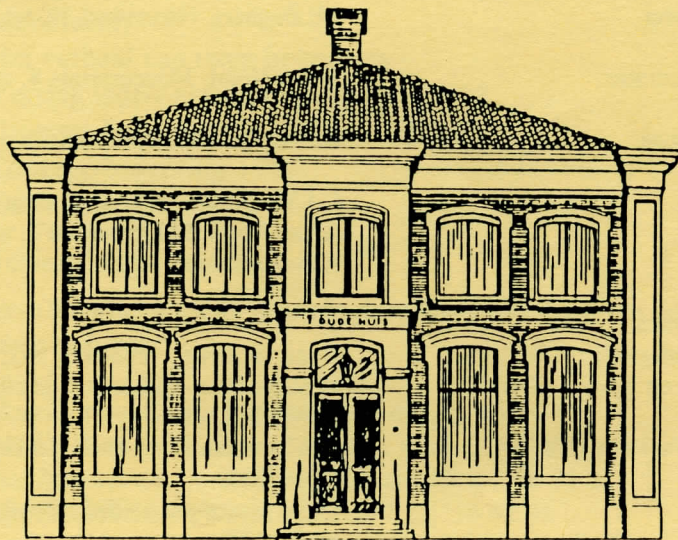

Dorpsstraat 7
2712 AB Zoetermeer

Port betaald
Zoetermeer

't Seghen Waert

Verenigingsblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

13e jaargang, nr 5

november 1994

'T SEGHEN WAERT

Verenigingsblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

13e jaargang, nummer 5

november 1994

Voorzitter:

R.Grootveld, Glanswit 33; tel.611720

Secretaris:

H.J.M.Windmeijer, Herikerberg 86; tel.211119

Penningmeester:

J.E.Bogaers, Pitrusvaart 39; tel.314352

Ledenadministratie:

A.van Noort, Mauritsstraat 8; tel.163559

Public Relations:

A.A.Collenteur, Wolfertstraat 19; tel.311835

Redactie:

C.J.Moerman-v. Voorst, Dublinstr.253; tel.521488

A.van Noort, Mauritsstraat 8; tel.163559

A.A.Collenteur, schakel tussen bestuur en red.

Contactpersonen

- Archeol.werkgroep (A.W.Z.):

P.van Domburg, Voorweg 162; tel.517058

- Genealogie en Herald.(G.W.Z.):

M.Vijverberg-Kalkema, Stekelbaarssloot 35;
tel.316552

- Sprekend Verleden (I.W.Z.):

E.W.van den Burg, Fred.Hendriklaan 32;
tel.164858

- Archief:

J.M.C.Huisman-Aaftink, Bernhardstraat 2;
tel.163179

Historisch Museum 't Oude Huis:

Dorpsstraat 7, 2712 AB; tel.164735

- Conservator:

Jouetta van der Ploeg; aanwezig
maandag t/m donderdag van 9 tot 16 uur

- Openingstijden museum:

woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag
van 13 tot 16 uur

INHOUD

2. Nieuwe leden
3. Museumnieuws
4. Agenda najaarsledenvergadering 24 november '94
5. Activiteitenkalender
6. In gesprek met Robert Roos (vervolg)
13. Energievoorziening in Zoetermeer-Zegwaard
18. Bijeenkomsten Genealog. Werkgroep t/m december '95
18. De persoonskaart ..... exit
20. Vraag- en antwoordrubriek (betr. Driessen, Van Domburg, Immerzeel)
21. Het verhaal van twee bevrijders
23. Verslag ledenvergadering 19 april 1994
26. **Uiterste kopijdatum : 7 januari '95**
27. Concept-begroting 1995
28. Toelichting begroting

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de volgende Zoetermeerse bedrijven:

Van As Makelaardij, Eerste Stationsstraat 61, tel. 16 44 45
Bouwmarkt De Bouwhof, Bleiswijkseweg 11, tel. 31 07 00
Cammeraat Ijzerwaren, Eerste Stationsstraat 48, tel. 16 37 31
Cammeraat Zuivelhandel, Dorpsstraat 119, tel. 16 47 96
Carrosseriebedrijf Lamboo b.v., Fokkerstraat 9, tel. 31 64 00
Henneken Radio en TV, Den Hoorn 7, tel. 16 32 97
Van Oosterom Schoen en Mode, Dorpsstraat 107, tel. 16 30 29
Roos Kantoorboekhandel, Dorpsstraat 155, tel. 16 35 80
Rové Verlichting, Dorpsstraat 198, tel. 16 64 88
Van der Spek Makelaardij en Ass., Dorpsstraat 50, tel. 16 77 71
Schoenen Van Veen, Dorpsstraat 83, tel. 16 31 65
Slagerij Vollebregt, Dorpsstraat 127, tel. 16 35 25
Taxibedrijf Van der Slik, Kerkenbos 1 - 9, tel. 51 51 51
Van Waay Damesmode, Dorpsstraat 89 - 91, tel. 16 31 67
Van Waay Herenmode, Dorpsstraat 163 a/b, tel. 16 39 10

LEDENBESTAND

We naderen de duizend-ledengrens ! Inclusief de hieronder vermelde tweeëndertig nieuwe leden tellen we -per 11 oktober- 987 leden.

Indien niet anders vermeld, zijn alle nieuwe leden -die we hartelijk welkom heten- woonachtig in Zoetermeer. Hier volgen hun namen in alfabetische volgorde:

- W.A. Ammerlaan, Vestdijkhove 31
Mw C. Baars, Zijlberg 8
Mw ... Boelhouwer, Fred. Hendriklaan 31
H. Bolleboom, Van Lierepad 4
G.J.M. van den Broek, Dunantstraat 311
P.E. van der Elst, Vlamingstraat 18
P.J. Florijn, Alferbos 64
N. Goedraad, Alexanderstraat 121
R.E. Haaze, Berglaan 86
Mw D.J. de Kok-Baayens, Douzapad 12
H. Kroon, Mosgroen 20
M. van der Lee, Nrd. Dwarsweg 37, Zevenhuizen
H.N. Lugtigheid, Hemskerckstraat 8
M. van der Luijtgarden, Konijnenweide 120
Mw J. Meinsma-van der Marel, Eerste Stationsstraat 78
J.P. de Meyer, Van Leeuwenhoeklaan 340
Mw G.Th. Meyer-Visser, Karpersloot 20
P.H. van Overbeek, Mahatma Gandhisingel 22
Mw H. Overeem, Bietenakker 19
J.P. Rust, Tjotterkade 21
G. Slootweg, Schinkelweg 77
Mw P. Slootweg, K. Doormanlaan 145
T.L. Smeets, Dr. J.W. Paltelaan 16 c
J.H.G. Smith, Jan Hoornstraat 27
P. Soeterbroek, Bergse Maas 6, Pijnacker
G. van Spelden, P.C. Hooftstraat 9
A.S.J. Tetteroo, K. Doormanlaan 137
J.G.B. in 't Veen, Hazelaarstraat 16, Alphen aan den Rijn

Mw C. Verheul, Langeberg 52
A.W. van der Wiel, Van der Maasstraat 1
J. Windmeijer, F. Halsstraat 32
J.L.Th. Wortelboer, Wolfertstraat 26

A. van Noort

DRINGEND

Bezorg(st)er gevraagd

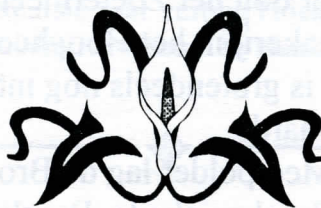
Om gezondheidsredenen heeft onze trouwe bezorger uit de Dunantstraat af moeten haken. We zoeken daarom voor die wijk -nu 26 adressen, grotendeels in de Dunantstraat plus enkele in omliggende straten- een nieuwe bezorg(st)er, die bereid is vijf maal per jaar dit verenigingsblad te bezorgen.

Verder willen we graag onze lijst van reserve bezorg(st)ers uitbreiden. Wie zich reeds heeft opgegeven, behoeft dit niet weer te doen. U kunt zich aanmelden -hoe (m)eer hoe liever- bij A. van Noort, Mauritsstraat 8, 2712 CW Zoetermeer, tel. 16 35 59. We vertrouwen ook nu weer op een gunstig resultaat.

A. van Noort

MUSEUMNIEUWS

Van 12 november af is in Museum 't Oude Huis te zien de tentoonstelling:
'Jugendstil in materialen'
met onder andere glaswerk, aardewerk en zilver (tentoonstellen van zilver van Van Kempen en Begeer is helaas niet mogelijk).

ALGEMENE NAJAARSLEDENVERGADERING

De najaarsledenvergadering zal worden gehouden op donderdag

24 november 1994 in Het Kruispunt, Osijlaan 2 te Zoetermeer.

Aanvang 20.00 uur.

De agenda voor deze vergadering luidt :

1. Opening
2. Verslag ledenvergadering 19 april 1994 (zie blz. 23)
3. Mededelingen van het bestuur
- 4 a. Voorstel : contributieverhoging van f 20,00 naar f 25,00
- b. Begroting 1995 (zie blz. 27)
5. Rondvraag
6. Sluiting

P A U Z E

Na de pauze zal de heer Van Wieringen aan de hand van een aantal dia's de Zoetermeerse Meerpolder en de Broekweg belichten.

De Meerpolder, waar ooit het Zoetermeerse meer heeft gelegen, is de oudste droogmakerij in het Hoogheemraadschap van Rijnland. De polder is grotendeels nog intact en heeft grote cultuurhistorische waarde.

Ten oosten van de Meerpolder lag de Broekweg. De naam leeft nu nog voort in de Broekwegkade, Broekwegschouw en Broekwegzijde. De weg begon bij de J.L. van Rijweg en eindigde bij de Noord Aa. De bebouwing langs deze weg heeft grotendeels moeten wijken voor de nieuwbouw van ons Stadshart en De Leyens.

Henk Windmeijer, secretaris

ACTIVITEITENKALENDER (onder voorbehoud)

- do 10 november: Lezing over scheepsarcheologie door dhr A. Vos
Kruispunt, Osijlaan 2, 20.00 uur
- do 24 november: Najaarsledenvergadering met o.a. begroting '95
Na de pauze dia's over Broekweg en Meerpolder
Kruispunt, Osijlaan 2, 20.00 uur
- vr 6 januari '95: Nieuwjaarsreceptie in Museum 't Oude Huis;
aanvang 19.30 uur
- wo 15 februari: Historische films, o.m. Bevrijding in 1945;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- wo 15 maart: Voorjaarsledenvergadering: o.a. jaarstukken 1994
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- wo 19 april: Lezing door de heer E.W. van den Burg over de
vestingwerken in Nederland, o.a. Hoek van Holland
lokatie wordt nader bekendgemaakt
- za 17 juni: Excursie naar vesting Hoek van Holland en
Tuinbouwmuseum te Naaldwijk

De **HISTORISCHE DAG**, op 8 oktober gehouden in 't Centrum, is een groot succes geworden. Naar schatting bezochten honderdvijftig belangstellenden de manifestatie. Ook werden **zeventien nieuwe leden** genoteerd. De activiteitencommissie dankt presentatoren van dia's, standhouders, mensen die technische bijstand verleenden of de catering verzorgden enz. voor hun enthousiaste inzet.

SPREKEND VERLEDEN

In gesprek met Robert Roos (vervolg)

In het vorige nummer van dit blad hebben we beloofd aandacht te besteden aan de belevenissen van de heer Robert Roos als krijgsgevangene gedurende de jaren 1943 tot 1945.

Hij hoefde aanvankelijk niet in militaire dienst, omdat broers van hem al hadden gediend. Toen de spanningen wat opliepen in 1938 moest Robert toch opkomen. Hij werd ingedeeld bij het 4e Regiment Infanterie en hij zei daarover het volgende: "Ik geloof niet, dat ik het zo erg vond, het was een nieuw avontuur en ik ben nogal avontuurlijk aangelegd." Het was inderdaad een nieuw avontuur, maar met grote gevolgen ! Bijvoorbeeld te denken aan de oorlogsdagen van 1940 toen hij in Rotterdam was en onder andere het bombardement van Rotterdam van heel dichtbij heeft meegemaakt. En dan natuurlijk die twee jaar als krijgsgevangene in Tsjecho-Slowakije.

Twee maal krijgsgevangene

De heer Roos werd de eerste maal krijgsgevangen gemaakt toen Nederland op 14 mei 1940 had gecapituleerd:

"Toen zijn we tijdens het bombardement nog wat gaan lopen en kwamen uiteindelijk in Kralingen terecht. Daar kwamen we Duitsers tegen en we werden meteen gevangengenomen. Je moest je geweer en alles aan de kant gooien, handen in je nek en daar ging je, drie soldaten ernaast en zo de hele stad door, wat vreselijk angstig was. De één zei: "Je gaat de vlammen in !" en een ander zei: "Ze schieten je dood !" We kwamen aan op het Stieltjesplein, daar stond de Stieltjeskerk en daarin hebben we twee à drie weken gezeten. Toen werden we zomaar losgelaten en kon iedereen naar huis en dat was dat ! In 1943 kreeg ik bericht dat ik mij moest melden in Amersfoort. Waarvóór wist je niet precies. Er werd mee bedreigd dat als je niet kwam, ze je vader, je moeder, je broer of wie ook gevangen zouden nemen. Ik ben toen niet ondergedoken, omdat ik die verantwoording niet aandurfde. Dat is zo ongeveer de achtergrond dat ik me gemeld heb. Je kreeg wel behoorlijk de tijd om je voor te bereiden. We wisten al bijna

zeker, dat we niet terug naar huis zouden kunnen. Waar we terecht zouden komen, wisten we al helemaal niet. Bij de timmerman werden voor mij

Terugvoering in Krijgsgevangenschap

4e, 5e, 12e, en 19e regiment infanterie

Bekendmaking

Op grond van de op 29 April 1943 in de dagbladders gepubliceerde bekendmaking van den Wehrmachtbefehlshaber in den Nederlanden betreffende terugvoering in krijgsgevangenschap van de voormalige Nederlandsche Weermacht, worden bij deze voor aanmelding opgeroepen:

het dienstplichtig en reservepersoneel onder den rang van officier van de volgende regimenten en alle in de jaren 1939 en 1940 uit deze regimenten voortgekomen oorlogsonderdeelen, voor zoover dit personeel in Mei 1940 in werkelijken dienst was.

Bedoeld personeel moet zich melden, telkens tusschen 8 en 12 uur: in het „Wehrmachtlager“ te Amersfoort, Zonnebloemstraat:

1. het personeel van het 4e regiment infanterie en zijn oorlogsonderdeelen:

degenen die geboren zijn in de jaren 1924 tot en met 1915 op 14 Juni 1943

degenen die geboren zijn in de jaren 1914 tot en met 1904 op 15 Juni 1943

2. het personeel van het 5e regiment infanterie en zijn oorlogsonderdeelen:

degenen die geboren zijn in de jaren 1924 tot en met 1915 op 17 Juni 1943

degenen die geboren zijn in de jaren 1914 tot en met 1904 op 18 Juni 1943

In de Frieslandkazerne te Assen:

3. het personeel van het 12e regiment infanterie en zijn oorlogsonderdeelen:

degenen die geboren zijn in de jaren 1924 tot en met 1915 op 14 Juni 1943

degenen die geboren zijn in de jaren 1914 tot en met 1904 op 15 Juni 1943

4. het personeel van het 19e regiment infanterie en zijn oorlogsonderdeelen:

degenen die geboren zijn in de jaren 1924 tot en met 1915 op 17 Juni 1943

degenen die geboren zijn in de jaren 1914 tot en met 1904 op 18 Juni 1943

Bij de aanmelding moeten worden overgelegd het persoonsbewijs, de distributiesamkaart en, voor zoover mogelijk, militaire identiteitspapieren.

Degenen, waaronder ook begrepen de in Duitschland werkende „grensgangers“, voor wie een „Bescheinigung“ (verklaring van onmisbaarheid) afgegeven is, moeten dit bewijs bij hun werkgever of bij de instantie, die hun belangen behartigt, opvragen en bij de aanmelding toonen. Na de melding moet de „Bescheinigung“ zoo spoedig mogelijk weder aan den werkgever, resp. de instantie, die de belangen behartigt, worden teruggegeven. De werkgevers zijn verplicht degenen, die zich moeten melden, daarvoor in de gelegenheid te stellen en hun het loon (salaris) gedurende den verzuimden tijd uit te betalen.

De Nederlandsche Spoorwegen verleenen aan alle voor de aanmelding opgeroepen personen vrij vervoer derde klas. Degenen, die tot aanmelding verplicht zijn, moeten zich hiervoor vervoegen aan de loketten, c.q. bij den stationschef van het station van vertrek.

K l e e d i n g. Voor zooveel mogelijk uniform, anders burgerkleding. Dringend wordt aangeraden daagsche en Zondagsche kleeeren, wollen dekens, ondergoed en extra schoeisel, alsmede kookgerel en lepel mede te brengen. De gezamenlijke bagage mag niet meer bedragen dan twee normale handkoffers.

Van aanmelding zijn vrijgesteld personen, die zich op 25 Mei 1943 voor den „Arbeitsersatz“ in Duitschland of in de door de Deutsche Weermacht bezette gebieden buiten Nederland bevinden.

Wie geen gevolg geeft aan de oproeping van den Wehrmachtbefehlshaber in den Nederlanden, of zich op andere wijze aan de terugvoering in de krijgsgevangenschap tracht te onttrekken, moet rekenen op de strengste maatregelen. Dit geldt ook voor personen, die de betrokkenen bij dergelijke pogingen steunen.

Alle belanghebbenden kregen een persoonlijke oproep, maar voor alle zekerheid stond het ook in de krant

twee houten koffers gemaakt. Echte houten koffers, waar ondergoed inging, waar levensmiddelen gingen en waar ik weet niet wat inging. Het was 14 juni 1943 -Tweede Pinksterdag- dat we ons in uniform moesten melden in Amersfoort. We gingen hier 's morgens met bijna de hele familie op stap. De koffers op een transportfiets en bij het station stonden al verscheidene andere Zoetermeerders, zoals Piet en Rien de Keizer en Henk Kruithof. We kwamen uiteindelijk in Amersfoort aan. In de trein hadden we met z'n vieren afgesproken, dat we als beroep landbouwer zouden opgeven. Je kon nooit weten waar het goed voor was. Misschien werden we dan wel teruggestuurd, omdat we niet gemist konden worden. Maar daar kwam allemaal niets van terecht. We waren binnen en we bleven binnen !”

Op weg naar de eigenlijke bestemming

“Na een dag of drie, vier werden we opgeroepen om ons klaar te maken, want we zouden gaan vertrekken. We gingen van het kamp naar het station lopen, wat een heel eind was. Overal waar we liepen kwamen de mensen uit de huizen om ons gedag te zwaaien. Dan kwamen we op een gegeven moment op het station en daar werden we in een wagon geladen. Ik vergeet dat natuurlijk nooit. Het was zo'n beestenwagen, waar alleen aan de bovenkant raampjes waren met prikkeldraad en gaas ervoor. Daar werden we met zo'n man of vijftig, zestig ingefrommeld. Er stond ook een ton in waar je je behoefte op kon doen. We kregen een stukje brood en een blikje leverpastei en dan gingen we aan het rijden. Dat is iets om nooit te vergeten ! Wáár we kwamen, wáár we reden, we zongen het Wilhelmus en alle vaderlandse liederen die er maar te zingen waren.”

Na ongeveer twee maanden reizen en verblijf in doorgangskampen kwam de heer Roos eindelijk aan bij het einddoel, dat hij tot dat moment niet kende. In die tijd had hij al kennisgemaakt met de eindeloze appels, met ontluisen en met een heel menselijk probleem:

“Het verschrikkelijk grote probleem dat ik had was, dat ik mijn plas niet kwijt kon. Dat was een van de afschuwelijkste dingen. Er stond een ton in de hoek waar je op moest drukken en plassen en met al die mannen erbij kon ik dat gewoon niet. Ik heb tijden gehad, dat ik dacht te zullen klappen. Zo nu en dan werd er een emmer water in de trein gezet, maar ik durfde er

niet van te drinken. Op een keer stopte de trein om ons te laten luchten, niet bij een station, maar zomaar op een open plaats, waar natuurlijk soldaten stonden, met het geweer in de aanslag, om vluchten te voorkomen. Ik had het lef om uit de trein te springen, onder de wagon te gaan zitten om zo mijn plas kwijt te raken. Met veel geschreeuw kwam er een soldaat op me af die met z'n geweer tegen mijn achterwerk stond te jensen. Ze hadden me net zo goed voor m'n raap kunnen schieten, maar dat is gelukkig niet gebeurd."

Tsjechoslowakije

"Van het laatste doorgangskamp zijn we na vier dagen en vier nachten reizen terechtgekomen in Tsjechoslowakije, in de plaats Brux. Op een gegeven moment dachten we dat we eten kregen, maar in plaats daarvan was er appèl. Daar werd bekendgemaakt, dat we in Holland gewend waren eerst te eten en dan te werken, maar dat het in Duitsland andersom was, eerst werken en dan eten ! Wonder boven wonder kregen we 's avonds toch nog een liter soep, water met wat peen erin. We moesten het halen in een barak en ik heb het lopendeweg opgegeten. Dat is een van de weinige keren, dat ik met mijn lege pannetje thuiskwam, op m'n bed ben gedoken en daar heb liggen janken als een kleine jongen. Terwijl het toen nog niet eens zo heel erg was. De volgende dag werden we allemaal weer in kolonne gezet en vergeet niet, dat we met zo'n zestigduizend mensen bij elkaar waren ! Ons kamp was naast een fabriek gelegen, die synthetische benzine maakte uit steenkolen. De kolenmijnen waren rondom de fabriek. We moesten de eerste dag naar een kamp waar allemaal Franse soldaten zaten. Dat was meer dan een uur lopen. Toen kregen we een grote schep en na weer een eind gelopen te hebben, kwamen we bij een groot veld waar grind en stenen lagen. Daar moesten we scheppen, stenen en zand scheppen. Waar naartoe wist niemand. Ik schepte het naar u en u weer naar mij en dat ging zo door van 's morgens zes tot 's avonds zes. Niemand wist waar je naartoe schepte en als je niet werkte of je schep liet rusten, dan kon je een mep krijgen van de Werkschutz, een soort werkpolitie. Ze gaven je een tetter hier of daar mee, of een klap met de kolf van een geweer tegen je achterwerk. Alles bij elkaar een afschuwelijke dag !"

De heer Roos heeft daarna heel wat verschillende soorten werk moeten doen. Een paar uitersten zullen we hier memoreren. Om maar met het mooiste te beginnen:

“Het leukste werk was, toen ik bij een baas kwam die pompen verhuurde. Samen met nog een krijgsgevangene moest ik werkputten leegpompen. ‘s Morgens om zeven uur stonden we bij het werk, dan pompte je tien minuten en dan had je de hele dag verder niets te doen. De soldaten die ons bewaakten -dat waren soldaten die niet meer naar het front konden- zeiden dan tegen ons: “Gaan jullie maar naar je eigen baas, want als er wat te pompen valt dan doen wij dat wel”. Maar in Duitsland was bevel bevel en wij hadden bevel om bij die pomp te blijven. Zo wijs was je toen al. Dus wij zeiden doodgewoon: “Geen denken aan, als jullie ons weg willen hebben naar onze baas, dan gaat de pomp mee, want waar wij zijn, daar is de pomp”.

Toen het nog niet zo heel erg was. Robert Roos ongeveer in het midden van de foto, met de linkerhand van zijn sigaret rokende achterbuurman op zijn schouder

En nu het vervelendste en dan gaat het om de zogenaamde Aschekiep. Daar werkten mensen die waren ingedeeld in de strafkolonne en voor dit werk waren er altijd mensen tekort. Dat betekende, dat -ook als je niets op je kerfstok had- je toch kon worden ingedeeld.

“Op een gegeven moment werden de namen van Henk Kruithof en mij afgeroepen en wij dachten dat we een pakket van het Rode Kruis zouden krijgen. Maar ..... we werden opgeroepen om naar de Aschekiep te gaan. Het werk hield het volgende in : Er kwamen treinen uit de fabriek, dan ging de zijkant open en daar zat een soort warme blubber in. En dat moest uit die wagons geschrappt worden. Je kreeg laarzen aan en met een heel grote haak moest je die wagons leegschrapen. Maar als je een klap boven in die wagen gaf, dan hing die andere klep boven je hoofd en dan kwam daar zo'n grote klodder op je kop terecht. Tussen zes uur 's morgens en zes uur 's avonds werd er niets gegeten ! Na de aflossing ging je naar het kamp terug. Water was er soms wel en soms niet. Je kon eigenlijk niet in je bed, want je was veel te smerig en dan probeerden we in het waslokaal te slapen. Het was verschrikkelijk heet en dan kwamen al die vliegen op die blubberlucht af. Je stikte van de honger. 's Avonds kreeg je weer een pannetje met water en een beetje flauwekul en zo ging dat door.”

De bombardementen

“Later kregen we te maken met bombardementen. Dan stond heel zo'n fabriek in brand, het was tenslotte een benzinefabriek. Bij het eerste bombardement dat ik meemaakte waren er alleen in de fabriek al achttienhonderd doden. Als er weer een aanval kwam, dan werden vaten met zwavel aangestoken en dan lag de hele fabriek in de nevel. De bedoeling was, dat je de fabriek niet meer kon zien. Maar de Engelsen en Amerikanen hadden er geen probleem mee, want op de berg stond een kasteel en middenin de fabriek stonden drie schoorstenen van meer dan honderd meter hoog, dus die vlogen richting kasteeltje, fabriek en het was altijd raak. Als er bombardementen waren, moest je altijd lopen. Je mocht de fabriek uit, ook het kamp uit en als je de kans kreeg, kon je in de kolenmijn komen waar het veilig was. Meestal kreeg je de kans niet om daar te komen. Als het bombardement afgelopen was, kwam iedereen weer terug. Alles brandde, alles plofte, overal lijken, het is eigenlijk niet meer te vertellen hoe dat ging !

Drie schoorstenen van meer dan honderd meter hoog !

Auto's kwamen langs rijden en daar werden de lijken ingesmeten. Bij alarm waren er die geen zin of geen moed hadden om te gaan lopen. Ik zei altijd : "Jongens, al loop je niet voor jezelf, loop dan voor je meisje, je zus, je moeder, je tante, er is in Nederland iemand die op je wacht". Maar dikwijls gebeurde het toch dat die jongens geen moed meer hadden en niet gingen lopen. Dan kwam je terug en dan was er één dood, of twee, of de hele barak was weg, dan was alles weg en dan zocht je maar uit waar je zou gaan slapen."

We hebben slechts een kleine greep kunnen doen uit een grote hoeveelheid informatie die de heer Roos ons heeft verstrekt. Als men zijn verhaal hoort, leefde hij van de ene dag in de andere. Zijn geloof, zijn optimistische karakter, de pakketten die hij van het Rode Kruis en van het thuisfront kreeg en het bij elkaar blijven -onder alle omstandigheden- van de vier Zoetermeeders, hebben hem, ondanks de vele ontberingen, geholpen te overleven.

E.W. van den Burg en J.W. Dreise

ENERGIEVOORZIENING IN ZOETERMEER-ZEGWAART in het begin van deze eeuw

De vanzelfsprekendheid waarmee de inwoners van Zoetermeer heden ten dage ongelimiteerd gebruik kunnen maken van gas en elektriciteit staat in sterk contrast met de situatie aan het begin van deze eeuw, toen Zoetermeer en zijn zuster gemeente Zegwaart weliswaar uitgestrekte, maar schaars bevolkte dorpen waren.

De eerste openbare verlichting in Zoetermeer werd geïnstalleerd in 1807. Met het oog op de veiligheid langs de weg werden enkele tientallen eigenaren van huizen in de bebouwde kom (Dorpsstraat en Vlamingstraat) verplicht om olielantaarns te gedogen aan hun gevel. De daartoe aangestelde lantaarnopsteker zorgde dagelijks voor het ontsteken en blussen van de lantaarns. In de loop van de negentiende eeuw werd het

In 1906 besloten burgemeester en wethouders van Zoetermeer over te gaan tot de bouw van een petroleum-gasfabriek, naar voorbeeld van die van de heer J. Bleuland van Oordt te Voorburg. Volgens een wervende circulaire gaf het te leveren gas 'prachtig licht' en was het 'als kookgas en voor verwarming uitstekend te gebruiken'. Belangrijk was ook dat het 'bij een goede behandeling niet gevaarlijk of schadelijk' zou zijn. Oogmerk voor de oprichting van de fabriek was niet het maken van winst, maar het zorgen voor een goede energievoorziening. Naar ontwerp van de Voorburgse architect M.A. de Zwart bouwde de Zegwaartse aannemer Johan Bouwman een gasfabriek(je) met fitterswoning, gashouder, zuiveringhuis en kolenschuur aan de Delftsewallen in Zoetermeer. Met de gemeente Zegwaart werd direct een overeenkomst gesloten voor de afname van gas en al spoedig werden leidingen aangelegd in de op elkaar aansluitende bebouwde kommen van beide dorpen. Eén leiding werd doorgetrokken langs de Molenweg, om ook de fabriek van Nutricia en het spoorwegstation van gas te kunnen voorzien. Bleuland van Oordt verzorgde ook de leverantie van zinken lantaarns, lantaarnpalen ('Haagsch model') en wandarmaturen (foto van Dorpsstraat 95-97, zie blz. 14-15).

Enkele jaren later were de opslagcapaciteit vergroot door de bouw van een tweede gashouder, die half ondergronds en half bovengronds gebouwd zou worden. De Voorburgse expertise was blijkbaar niet meer nodig, want het ontwerp werd gemaakt door G.J. van Kampen, bouwkundige te Zegwaart en tevens administrateur van de fabriek. De aannemer Leendert Lengkeek realiseerde de bouw in 1911.

Hoewel de exploitatie van de fabriek redelijk succesvol verliep, besloot het college van b. en w. in 1917 toch om over te gaan tot sluiting. Reden hiervoor was de stagnatie in olieleverantie in verband met de oorlog, waardoor tijdelijk geen gas meer kon worden geleverd. Bovendien waren de prijzen in de afgelopen tien jaar gestegen van 30/40 cent tot 100/125 cent voor kook- respectievelijk lichtgas. Dat was voor veel inwoners te duur. De gemeente Delft sprong in op de problemen met een aanbod voor elektriciteitsvoorziening. Er lag reeds een hoogspanningskabel naar Pijnacker en van daaruit zouden Zegwaart en Zoetermeer eenvoudig van stroom kunnen worden voorzien. Dat op stroom niet kon worden gekookt

duur. De gemeente Delft sprong in op de problemen met een aanbod voor elektriciteitsvoorziening. Er lag reeds een hoogspanningskabel naar Pijnacker en van daaruit zouden Zegwaard en Zoetermeer eenvoudig van stroom kunnen worden voorzien. Dat op stroom niet kon worden gekookt werd terzijde geschoven. Wellicht waren de voordelen van het 'kookgas' toch niet zo groot geweest. Gezien het feit dat beide dorpen geheel in duisternis waren gehuld, werd met spoed besloten en in september 1917 werd de overeenkomst met Delft getekend. De oude gasfabriek werd door de gemeente Delft overgenomen en later onttakeld. Huis- en rijtuigschilder De Kater deed naast anderen direct een offerte voor het schilderen van de te plaatsen palen : hij kon zwe groen verven 'onverschillig een enkele of dubbele paal' voor f 4,50 per stuk.

De nieuwe verlichting werd met enig ceremonieel in gebruik genomen, aldus een verslag in Het Nieuws van 8-12-1917 : autoriteiten en pers togen 's avonds 4 december door de stikdonkere straat naar de Centrale (het transformatorhuis achter het raadhuis te Zegwaard) alwaar de burgemeester de stroom in de gemeenten Zoetermeer en Zegwaard 'inliet'. Vervolgens was het een 'verrassend schouwspel al die lampjes als bij toverslag tegelijk te zien aangaan. Een mooie Sint-Nicolaas-surprise !' Het heugelijke feit werd die avond in de raadszaal verder herdacht 'onder het genot van een glas wijn en een sigaar'.

In de loop der jaren werd de elektriciteitsvoorziening slechts mondjesmaat uitgebreid. In de jaren twintig werden de Voorweg en de Zegwaardseweg verlicht en pas in 1931 volgden de Meerpolder en de Molenstraat. Het zou tot na 1960 duren voor er weer gas in de dorpen kwam en uiteindelijk alle bewoners in het genot waren gesteld van onbepert gas- en lichtgebruik.

Ronald Grootveld

Bronnen:

Archief gemeentebestuur Zoetermeer nrs 926-928, 942-948,
gemeentebestuur Zegwaard, nr 502

GENEALOGISCHE WERKGROEP

Inloopavonden :

Elke eerste maandag van de maand , met uitzondering van 5 december 1994, Tweede Pinksterdag 1995 en de maanden juli en augustus 1995.

Vergaderavonden :

In 1995 : 16 januari, 10 april, 26 juni, 11 september en 11 december.

Werk- en studieavonden :

Alle overige maandagen, uitgezonderd Tweede Paasdag en Kerstmis.

Alle bijeenkomsten zijn op maandagavond in 't Oude Huis, Dorpsstraat 7 en beginnen om 20.00 uur. Nadere inlichtingen : Marjolijne Vijverberg-Kalkema, Stekelbaarssloot 35, 2724 AR Zoet.; tel. 079 - 31 65 52.

O-O-O-O

DE PERSOONSKAART ..... EXIT

Als u wel eens een keer een bezoek bracht aan het Gemeentehuis om bijvoorbeeld uw paspoort te verlengen, dan kwam u aan het loket een ambtenaar tegen, die voor afhandeling van de aanvraag uw persoonskaart ging lichten, om zodoende over al uw gegevens te beschikken.

De persoonskaart is nodig, zoals u ziet, voor een goede gemeentelijke administratie. Als u in Nederland naar een andere gemeente zou verhuizen, dan gaat de persoonskaart mee naar de nieuwe gemeente. De persoonskaart is dus min of meer persoonsgebonden, zoals de naam reeds zegt.

Wanneer zijn de gemeenten met de persoonskaart begonnen ? In het jaar 1939 moesten alle gemeenten van iedere inwoner een persoonskaart aanleggen met bepaalde gegevens, nodig voor een goede administratie van alle inwoners in Nederland.

Welke gegevens komen op de kaart zoal voor ? De meest bekende gegevens zijn o.a. :

1. de achternaam en voornamen van de persoon;
2. de geboorte-datum en geboorteplaats;
3. nationaliteit en tevens het beroep van de persoon;

4. huwelijksdatum en gemeente waar het huwelijk heeft plaatsgevonden;
5. de naam van de echtgenote of echtgenoot met daarbij de geboortedatum en -plaats. Ook de datum van ontbinding van het huwelijk, hetzij door overlijden of door scheiding;
6. de namen van de kinderen, hun geboortedata en -plaatsen. Vaak ook nog de namen, met wie deze kinderen zijn getrouwd,
7. al de gemeenten en straten waar het gezinshoofd heeft gewoond.

U ziet dus dat de persoonskaart vele gegevens bevat, die van belang kunnen zijn bij het familieonderzoek.

Als iemand komt te overlijden, gaat de persoonskaart eerst voor ongeveer twee jaren ter verwerking naar het Centraal Bureau voor de Statistiek en daarna naar het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage. Jaarlijks ontvangt dit bureau gemiddeld 130.000 kaarten ! Ja, u begrijpt wel dat het zo langzamerhand een heel groot archief moet zijn geworden om de opslag te kunnen verwerken.

Komen vervolgens de bewuste kaarten vrij voor nader familieonderzoek ?? Dat is niet het geval. Wel kunt u een aanvraag indienen voor een uittreksel van de persoonskaart. Hieraan zijn vanzelfsprekend kosten verbonden, namelijk *f* 5,50 per persoon met een minimum van *f* 10,00 plus portokosten. U ontvangt dan eerst een acceptgiro. Dit laatste is dus min of meer de zakelijke kant van het geheel.

We leven in een tijd, dat de computer een grote rol is gaan spelen in de dagelijkse praktijk. De computer is zo langzamerhand de persoonskaarten bij de gemeenten gaan vervangen. Als u nu aan het loket zou komen, dan geen persoonskaart meer, maar wel een computerbeeldbuis.

Met ingang van 1 oktober 1994 zijn de persoonskaarten dan ook komen te vervallen. Of dit voor iedere gemeente het geval is, valt af te wachten.

Kunnen we dan niet meer over de gegevens beschikken ? We kunnen eerst nog twee jaren vooruit. Daarna zal het C.B.G. vermoedelijk over persoonslijsten van overledenen kunnen beschikken. Te zijner tijd hoort u van ons nader.

We wachten voorlopig nog maar even af. Wij zouden het betreuren wanneer deze belangrijke schakel van familiegegevens verloren zou gaan !

A.J. Leepel

Vragen en antwoorden voor deze rubriek kunt u zenden aan de Genealogische Werkgroep Zoetermeer, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer, onder vermelding van 'Vraag en Antwoord'

Antwoord

94/2 DRIESSEN

Via een Genealogisch Bulletin Board kwam het volgende antwoord binnen. De doop-, begraaf- en huwelijksgegevens van Helden zijn indertijd door een schoolmeester tot gezinslijsten bewerkt. Deze klappers zijn op verschillende plaatsen te raadplegen, o.a. in de Oudheidkamer te Horst en op het gemeentearchief te Venlo.

K. Honings

Vraag

94/3 VAN DOMBURG

Wie heeft er voor mij gegevens betreffende leden van deze familie die wonen buiten Zoetermeer en Zegwaard ?

P. van Domburg, Zoetermeer

94/4 IMMERZEEL

Wie kan mij helpen aan aanvullende gegevens over Gerrit Jacobsz , geboren ca 1570 , overleden voor 1623. Hij trouwt Maritge Jeroensdr , die overleden is voor 28-8-1633. Uit dit huwelijk werden in ieder geval 2 kinderen geboren , te weten een Claasje Gerrits (zij wordt 11-11-1635 als doopgetuige te Zoetermeer genoemd) en een Jacob Gerritsz , geboren Zegwaard ca 1610 en overleden te Zegwaard na 12-5-1675. Kinderen van deze Jacob gaan zich Immerzeel noemen.

M.P. Immerzeel, Zoetermeer

HET VERHAAL VAN TWEE BEVRIJDERS

Het was in de eerste week van die heetste julimaand, die wij in Nederland ooit hebben meegemaakt, dat mijn vrouw en ik voor een weekje naar Engeland op vakantie gingen om daar vooral tuinen en kastelen te bekijken. Eerst Sussex en vooral Kent hadden ons wat dat betreft veel te bieden. Het weer was fantastisch, onze reisleider geweldig en de chauffeuse van de bus helemaal uit de kunst. Ik ga u niet onze hele reis beschrijven. Neen, slechts één ding wil ik voor u wat meer naar voren halen.

Tijdens die reis namelijk ontmoette ik een oude bekende. Ik mag wel zeggen, een héél oude bekende. Ik had hem in Nederland al eerder ontmoet en die ontmoeting was weer veroorzaakt door een andere ontmoeting die ik vorig jaar zomer in Canada had.

Eerst mijn ontmoeting in Engeland. Ik kwam daar heel onverwacht in Penshurst Place -een schitterend kasteel met een prachtige tuin- een man tegen, een zekere **Sir Philip Sidney**, die in 1554 in dat kasteel geboren was. Ja, hij is dus al heel lang dood. Hij behoort daarom tot de geschiedenis, zou je kunnen zeggen. Daarom schrijf ik nu ook dit verhaal, want bij het historisch genootschap kun je niet zomaar met een vakantie-verhaaltje aankomen. Alhoewel, dit verhaal heeft toch ook met de vakantie te maken. Twee maal zelfs, eerst in 1993 een vakantie in Canada en dit jaar dus in Engeland.

Daarom nu eerst naar Canada.

Via een broer van mij, die daar al veertig jaar woont, maakte ik kennis met een Canadese oud-strijder. Deze veteraan had in 1944 en 1945 geholpen Nederland te bevrijden. Hij had daarover een dagboek bijgehouden en dat vele jaren later, nadat hij nog twee maal terug in Nederland was geweest, uitgewerkt tot een uitgebreid verslag van zijn belevenissen, vooral dus in Nederland, in het laatste jaar van de oorlog. Uiteraard was dit verslag in het Engels. **John Raycroft**, zo heet deze Canadees, had het vooral geschreven voor zijn vele Nederlandse vrienden in Canada en Nederland. Ik heb hem beloofd zijn verhaal in het Nederlands te vertalen.

Weer thuisgekomen uit Canada, ben ik er direct aan begonnen. Elke dag een bladzijde en het waren er in totaal ongeveer vijftig.

Al vertalend, stapte ik met John Raycroft op 20 juli 1944 in Halifax aan boord van de Nieuw Amsterdam. Ik leefde met hem mee toen hij in Engeland nog een paar maanden training kreeg. Op 26 oktober 1944 trok hij ons land binnen. Dat was in Zeeuws-Vlaanderen. Ik voelde ook zijn angst tijdens de hevige gevechten daar. Uiteindelijk werd Zeeuws-Vlaanderen bevrijd. Na een kort verlof in België ging hij weer terug naar ons land. Door Noord-Brabant ging het richting Nijmegen. Daar verbleef hij een tamelijk lange tijd in een kippenhok in de buurt van Groesbeek. Op 8 februari 1945 begon de grote aanval op Duitsland. Via een lange omweg tenslotte kwam hij met de geallieerden in de buurt van Beek weer Nederland in. Dat was in april 1945. Gelderland, Overijssel en Friesland werden bevrijd. Tijdens de gevechten in Zutphen zag hij daar een standbeeld staan. Toen na een paar dagen de gevechten waren beëindigd en de Duitsers verdwenen waren, zocht hij dat beeld weer op. Hij had er namelijk de naam van een Engelsman op zien staan: *Sir Philip Sidney*. Nog weer later zocht hij in een encyclopedie op wat die Engelsman met Zutphen te maken had. Wat bleek nu? Sir Philip was ook een bevrijder geweest. Heel lang geleden, in de 80-jarige oorlog, in 1586. Hij is bij Zutphen gesneuveld, nog geen 32 jaar oud.

John Raycroft uit Canada vond dat heel bijzonder. Ik vind dat zelf ook en daarom schrijf ik nu dit verhaal dat met mijn vakantie te maken heeft, maar ook met oorlog en bevrijding. Die oorlog van John is nu weer vaak in het nieuws, die van Sir Philip niet zo dikwijls meer. Sir Philip Sydney is in de St. Pauls Kathedraal in Londen begraven. John Raycroft leeft gelukkig nog. Misschien komt hij volgend jaar naar Nederland? Ik heb zijn verhaal hier in Zoetermeer. Misschien zijn er lezers die het willen inzien? Eigenlijk zoek ik er een uitgever voor, want wat John Raycraft schrijft, moet door veel mensen worden gelezen, vind ik. John is een heel bescheiden man, die zich erg verdiept heeft in de Nederlandse geschiedenis. Zijn verhaal is geschreven in de vorm van een open brief aan de Nederlanders die oorlog en onderdrukking overleefden.

John Raycroft uit Canada en Sir Philip Sidney uit Engeland, twee bevrijders. De een was een halve eeuw geleden hier, de ander ruim vier eeuwen terug in de tijd.

In een boekje over de familie Sydney, dat ik in Peshurst Place kocht, staat onder andere het volgende over Sir Philip : "Hij vocht in Holland met de Nederlandse verzetsstrijders tegen Spanje. In September 1586 bevond hij zich op het slagveld in de buurt van Zutphen en kreeg daar een schot van een musket in een van zijn dijbenen, die hij verzuimd had te beschermen met gedeelten van zijn harnas. Binnen een maand was hij dood." Een droevig einde van een moedig en ook een ontwikkeld man . Hij was behalve soldaat ook dichter en is daarom nog steeds in Engeland zeer bekend. Dit was mijn 'vakantie'-verhaal. Het ging over twee buitenlanders, die hier niet op vakantie waren, maar hielpen ons land te bevrijden van de onderdrukkers.

N.W.J. van der Zijde, Van der Aapad 17,
telefoon : 079 - 31 07 19

VERSLAG van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer, gehouden op 19 april 1994.

Aanwezig 37 leden.

Afwezig met kennisgeving : de dames Brandhorst, Grootveld, Huisman, Kruls, Moerman, Moers en de heren Van Dam, Leepel, C. van der Spek, J. van der Spek en Van Wieringen.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen hartelijk welkom.

In het afgelopen jaar zijn enige leden van het genootschap overleden. In het bijzonder besteedt de voorzitter enige woorden aan het overlijden van de heer Hoefnagel. De heer Hoefnagel heeft met zijn boek *Zoetermeer een Hollands*

tweelingdorp de eerste aanzet gegeven voor de geschiedschrijving van Zoetermeer. De voorzitter vraagt een moment stilte.

2. Mededelingen van het bestuur

De excursie op 28 mei gaat naar Pampus. Het wordt ongetwijfeld een gezellige en interessante dag.

De afgelopen jaren heeft een van onze leden zich bijzonder verdienstelijk gemaakt voor de vereniging. Naast zijn taak als ledenadministrateur heeft de heer Van Noort zich bij het inrichten van een aantal tentoonstellingen en de bouw van een kast in de bestuurskamer buitengewoon verdienstelijk gemaakt voor zowel het genootschap alsook het museum. Bijgestaan door andere vrijwilligers is het vele werk tot stand gekomen, waarvoor alle lof. De voorzitter overhandigt de heer Van Noort een bos bloemen en bedankt hem voor zijn inspanning.

3. Verslag ledenvergadering 24 november 1993

Het verslag wordt zonder op- of aanmerkingen door de leden goedgekeurd en vastgesteld.

4. Beleidsplan 1994-1996

Het beleidsplan voor de komende drie jaar is op schrift gesteld. Het geeft een leidraad voor de vereniging op langere termijn.

Het bestuur streeft naar een groei van het ledental tot 1100 in 1996. Hiervoor is het van belang, dat de vereniging op de voorgrond treedt door het publiceren van historisch onderzoek, ledenwerving, activiteiten van werkgroepen en een kwalitatief goed verenigingsblad. Voor het laatste wordt gepoogd de redactie uit te breiden met redactieleden met een historische achtergrond.

De heer **Van Noort** merkt op, dat het ledental op het ogenblik niet of nauwelijks toeneemt. Het onlangs gehouden museumweekend had een aantal nieuwe leden kunnen opleveren. De heer **Collenteur** deelt hierop mee, dat het museumweekend de aandacht heeft gehad van de activiteitencommissie. Door middel van aanplakbiljetten en aanmeldingsformulieren werd aandacht gevraagd voor het lidmaatschap van de vereniging. Tot op heden zit het aanmeldingsformulier bij het welkomstpakket voor nieuwe inwoners van Zoetermeer.

Na deze opmerkingen wordt het beleidsplan goedgekeurd en vastgesteld.

5. Jaarverslag 1993

De voorzitter verwijst de leden naar het in het verenigingsblad gepubliceerde jaarverslag-1993. Naar aanleiding hiervan vraagt de heer **Hoogland** of alle oude

films zijn gedupliceerd. De voorzitter meldt dat inmiddels 80 % van de oude films overgezet is op VHS-banden. Het restant volgt zo spoedig mogelijk. Het jaarverslag wordt verder zonder op- of aanmerkingen vastgesteld. De voorzitter bedankt de werkgroepen en de secretaris voor het opstellen van het jaarverslag.

6a. Resultatenrekening en balans

De penningmeester geeft aan dat het niet altijd eenvoudig is de financiën van een vereniging over te nemen. Ook het genootschap had zijn specifieke problemen. Dit jaar is een inventarisatie gemaakt aangaande apparatuur etc. in verband met afschrijving en vervanging. Verder verwijst de penningmeester naar de jaarstukken en de toelichting. Daar er geen vragen zijn, gaat de voorzitter over tot het volgende agendapunt : het verslag van de kascommissie.

6b. Verslag kascommissie

De heren Akkerman en Nijholt hebben de financiële bescheiden van het genootschap gecontroleerd en in orde bevonden. De kascommissie stelt daarom voor de volledige jaarstukken goed te keuren en het bestuur in casu de penningmeester te dechargeren. Het financiële verslag en balans 1993 worden door de leden goedgekeurd.

7. Benoeming kascommissie 1994

De huidige kascommissie wordt door de voorzitter bedankt voor het gedane werk. De heer H. Nijholt treedt na twee jaar af, de heer Akkerman blijft nog een jaar aan. De heer Rijnsburger wordt benoemd voor een periode van twee jaar. Reservelid is de heer E.W. van den Burg.

8. Bestuursverkiezing

De voorzitter deelt mede, dat volgens rooster mevrouw Van Mill en de heren Van den Burg en Paul aftreden uit het algemeen bestuur. Zij stellen zich niet herkiesbaar voor een tweede termijn. De heer Vermeulen had inmiddels op 18 januari j.l. het algemeen bestuur als vertegenwoordiger van het museum verlaten. Dit in verband met zijn laatste termijn als bestuurslid van het museum. Voor verkiezing draagt het bestuur voor: de heren Dreise, Klein en Van der Meulen; respectievelijk namens de interviewgroep, de genealogische werkgroep en het museum. Er hebben zich geen tegenkandidaten aangemeld. Daar er geen andere kandidaten zijn, stelt de heer Akkerman voor niet te stemmen. Hiermee kunnen de leden akkoord gaan, zodat de nieuwe bestuursleden bij acclamatie worden benoemd voor een periode van drie jaar. Hierna bedankt de voorzitter de

aftredende leden voor hun inzet in de afgelopen jaren; ieder met zijn of haar specialisme en vertegenwoordiging namens de diverse geledingen van het genootschap. De voorzitter overhandigt hun een mooie ruiker bloemen onder een welverdiende ovatie van de leden.

9. Rondvraag

De heer **Klein** heeft ondervonden dat 't Oude Huis 's avonds telefonisch moeilijk bereikbaar is. Dit blijkt te maken te hebben met het aan- en uitzetten van het antwoordapparaat. Hier wordt aandacht aan besteed.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.45 uur.

Na de pauze gaat de heer Rijnsburger uitvoerig in op de nieuwe mogelijkheden van het gemeente archief van Zoetermeer.

Henk Windmeijer, secretaris

KOPIJ voor het volgende nummer s.v.p. inleveren bij mevrouw Moerman, Dublinstraat 253, 2713 HT Zoetermeer. Uiterste inleverdatum : **zaterdag 7 januari 1995.**

Concept-begroting voor het jaar 1995

INKOMSTEN	1995	1994
contributies	f 25.000	f 20.000
donaties algemeen	3.500	4.500
--- A.W.Z.	1.300	1.500
--- G.W.Z.	600	340
--- W.I.Z.	275	100
adv./sponsors	2.000	1.500
deelnemersbijdragen	2.225	2.225
onderhoud tuin	1.500	1.500
rente	1.000	1.000
suppletie gemeente *	49.500	-----
huur museum *	5.055	-----
huurkamer museum *	4.081	-----
TOTAAL INKOMSTEN	<u>f 96.036</u>	<u>f 32.565</u>

UITGAVEN

huisvesting

-- huur	f 49.224	f 4.000
-- gas, licht, water	8.700	-----
-- huurkamers *	8.162	-----
-- onderhoud tuin	1.500	1.500
-- zakelijke lasten	575	575
totaal huisvesting	<u>f 68.161</u>	<u>f 6.075</u>

organisatiekosten

-- burekosten	f 3.000	f 2.740
-- representatie	775	700
-- 't Seghen Waert	9.500	8.500
-- public relations	600	500
-- lidmaatschappen	150	150
-- afschrijving kantoormachines	1.000	2.000
totaal organisatie	<u>f 15.025</u>	<u>f 14.590</u>

uitvoeringskosten

-- A.W.Z.	f 3.800	f 3.800
-- G.W.Z.	2.000	2.000
-- W.I.Z.	200	200
-- collectie	1.200	1.200
-- activiteiten	3.850	3.100
-- onderhoud machines	1.800	1.600
totaal uitvoering	<u>f 12.850</u>	<u>f 11.900</u>

TOTALE KOSTEN

	<u>f 96.536</u>	<u>f 32.565</u>
--	-----------------	-----------------

* Gezien het feit dat de gemeente de suppletie nog niet officieel heeft vastgelegd, zijn de huurbedragen niet exact te bepalen.

Toelichting :

De begroting voor 1995 is sluitend. Wel is het noodzakelijk gebleken hiervoor een contributieverhoging voor te stellen. Zonder deze verhoging zou een nadelig saldo ontstaan. Mogelijkheden om binnen de huidige uitgaven te bezuinigen zijn minimaal ; dit zou ten koste gaan van de uitvoering.

HUUR

Voorheen was een netto bedrag aan huur opgenomen. In de toekomst, 1996 en later, zal ernaar gestreefd dienen te worden de werkelijke huur en gas, licht en water door de organisaties te laten betalen. Voor 1995 was dit niet te realiseren, daartoe geeft de gemeente een suppletie. Deze suppletie zal in de toekomst jaarlijks worden vastgesteld op basis van de door de organisatie uitgevoerde, c.q. uit te voeren, activiteiten. Gezien het feit dat het Historisch Genootschap hoofdhuurder van het gebouw is, zal ons genootschap de suppletie ontvangen.

Het HG dient de suppletie te verrekenen met het museum. Voor de duidelijkheid hebben wij dan ook gemeend de inkomsten uit de huur op te nemen. Daarnaast heeft het HG twee kamers ter beschikking gekregen, waarvan één ten behoeve van het museum. Voor deze kamers wordt geen suppletie verstrekt, zodat hiervoor de volledige huur dient te worden betaald.

Het bestuur is van plan volgend jaar meer activiteiten te ontwikkelen, daartoe is de post 'activiteiten' verhoogd. Een en ander heeft ook zijn consequenties voor de overige kosten. Naast een prijsstijging van ongeveer 5 % , is eenzelfde percentage voor de verhoogde activiteiten planning meegenomen.

Het kostenplaatje hangt nauw samen met de suppletie welke het HG zal krijgen.

Tenslotte : de afschrijving machines is met f 1.000 verlaagd omdat gebleken is, dat een gedeelte van de afschrijvingen tevens in de uitvoeringskosten van A.W.Z. en G.W.Z. waren opgenomen.

KOOT

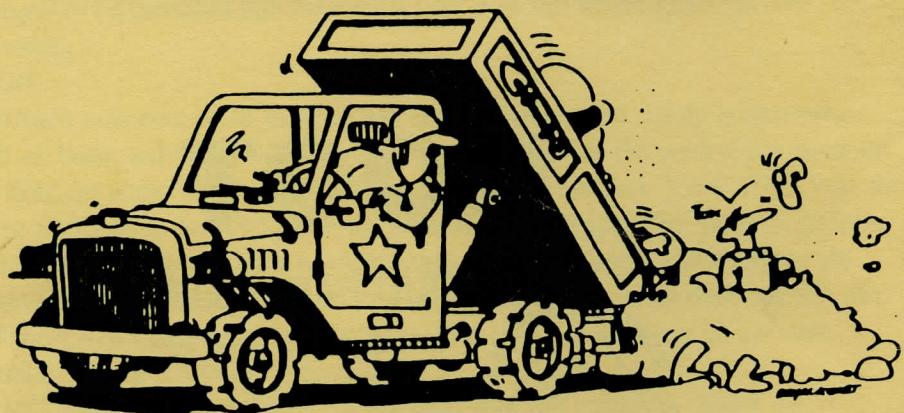
oud papier lompen
en metalen
afzet containers
beschikbaar

vlamingstraat 30
2713 rs zoetermeer

tel. 079-164196

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- OVERLEVINGSSETS
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRIJETIJDKLEDING

dump
hervijnen
dorpsstraat 66 zoetermeer

079-
163551